

**A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság**

Pfv. III. 21. 531/2013/5. szám

A Kúria a felülvizsgálati eljárásban dr. Kovács Imre ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Paulikovics Péter ügyvéd által képviselt alperes ellen kártérítés megfizetése iránt a Székesfehérvári Városi Bíróság előtt 10.P.22.629/2011. szám alatt megindított és másodfokon a Székesfehérvári Törvényszék 1.Pf.20.426/2013/6. számú ítéletével befejezett perében a jogerős ítélet ellen az alperes által 54. sorszám alatt előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott részét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 nap alatt 30.000 (harmincezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes az F. Kórház és Rendelőintézet sebész főorvosa. 2010. július 9-én a munkahelyéhez közeli utcában gyalog közlekedett, amikor egy, az úttestbe rögzített, kb. 5 centiméter magasan kiálló fémszerkezetben megbotlott és emiatt a jobb térdére esett. A baleset következtében a felperes a jobboldali térkalács csont darabos törését és szalagsérülést szenvedett, 2010. július 9. napjától július 13. napjáig kórházi kezelésben részesült, térdműtéten esett át. A felperes baleseti eredetű egészségkárosodása 14%-os, míg munkaképesség-csökkenése 17%-os mértékű, sebészorvosi munkáját 20%-os fokozott erőfeszítéssel tudja folytatni.

A felperes a keresetében a balesettel összefüggő vagyoni és nem vagyoni kárai megtérítésére kérte az alperes kötelezését.

Az alperes a kereset elutasítását kérte, annak jogalapját és összegszerűségét is vitatta.

Az elsőfokú bíróság a keresetnek nagyobb részt helytadó ítéletében kötelezte az alperest 1.321.578 forint kártérítés, 126.500 forint elmaradt járadék és 2012. december 9. napjától havi 5.000 forint járadék, illetőleg különböző összegek után eltérő időpontoktól járó késedelmi kamatok megfizetésére, ezt meghaladóan pedig a keresetet elutasította. Az elsőfokú ítélet indokolása szerint a felperes nem vagyoni hátrányainak kompenzálására 1.000.000 forint nem vagyoni kártérítés alkalmas. A felperes a sebészesorvosi tevékenységét 20%-os fokozott erőfeszítéssel tudja ellátni, mert munkája szükségessé teszi a huzamosabb ideig történő állást, amely a sérülése miatt számára nehezített. E sérelem kompenzálására az elsőfokú bíróság havi 5.000 forint járadékot állapított meg.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az ítéletében az elsőfokú ítélet fellebbezett részét részben megváltoztatta és az alperes marasztalását 1.057.262 forint kártérítésre, 101.200 forint járadékra, 4.000 forint havi járadékra, valamint ezen belül különböző összegek után az eltérő időpontoktól járó késedelmi kamatokra leszállította, egyebekben pedig az elsőfokú ítéletet helyben hagyta. A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróság által megítélt nem vagyoni kártérítés jogalapjával és összecszerűségével, figyelembe véve, hogy a felperes a balesetet követően maradandó egészségkárosodást szenvedett. Helyesnek tartotta az elsőfokú bíróság döntését az ún. „erőfeszítési” járadék tekintetében is, kiemelve azt, hogy a járadék vagyoni kártérítési igény. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított marasztalási összeget a vagyoni kártérítés esetében a felperesi közrehatás arányában (20%) szállította le, míg a nem vagyoni kártérítés körében ezt ugyancsak értékelte és a nem vagyoni kártérítést is leszállította.

Az alperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott részének hatályon kívül helyezését és elsősorban a felperes járadékfizetés iránti igényét elutasító, másodsorban a járadékfizetés időtartamát a felperes nyugdíjazásáig korlátozó döntés meghozatalát kérte. Jogi álláspontja szerint a jogerős ítélet jogszabálysértő, a Ptk. 355. §-ának (3) bekezdésébe, 356. és 357. §-ába, a Pp. 3. §-ának (3) bekezdésébe, 163. §-ába, 164. §-ának (1) bekezdésébe és a 206. §-ába ütközik; iratellenes és a bizonyítékok nem megfelelő értékelésén alapul. Az alperes a Ptk. 356. §-ára hivatkozással utalt arra, hogy a baleseti járadék összege a keresetvesztés, illetve a jövedelemvesztés. A járadék megállapításának előfeltétele, hogy a károsultnak kára legyen. A felperes a jövőben felmerülő kárait nem érvényesített igényt az alperessel szemben és semmilyen bizonyítékot nem szolgáltatott, így nem állapítható meg, hogy a jövőben bármilyen vagyoni kára merülne fel. Amennyiben a járadék nem vagyoni kártérítés, annak megállapítására azért nem kerülhet sor, mert a nem vagyoni

kártérítés részben összegben, részben pedig járadék formájában nem ítélt meg. A nem vagyoni kár összegben való megtérítése esetén ítélt dolog keletkezik, a kártérítés két módjának együttes alkalmazása ellentmondana az anyagi jogerőhöz fűződő jogkövetkezmények érvényesülésének. A járadék nem vagyoni kártérítésként való megítélése sérti a Pp. 229. és 230. §-ában foglaltakat. Az alperes kifogásolta azt is, hogy a bíróság a jogerős ítéletben nem határozta meg a járadékfizetés végső időtartamát, az „ítéletek” szerint az alperes azt a felperes élete végéig köteles fizetni a felperes részére. Ezzel az első- és a másodfokú bíróság a Pp. 206. §-át sértette, hiszen a rendelkezésre álló bizonyítékokkal ellentétesen döntöttek arról, hogy a felperes részére élete végéig jár a járadék és nem pedig csak addig, amíg munkát végez. Amennyiben a Kúria az összegű nem vagyoni kártérítés mellett a járadék megítélését is jogszerűnek tartja, akkor szükséges a járadékfizetési kötelezettség időtartamának a felperes nyugdíjba vonulásáig történő korlátozása.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott részének hatályban tartására irányult. A felperes szerint az alperes téved, amikor a nem vagyoni kártérítés körébe tartozónak tekinti a fokozott erő kifejtés értékelését. Az alperes összemosza a járadékot mint a kártérítés megfizetésének formáját a kártérítés alapjául szolgáló jogcímeikkel, a járadék ugyanis nem jogcím. A fokozott erő kifejtés mindaddig felmerül, amíg a felperes munkahellyel rendelkezik a szakmájában, a járadék fizetését nem lehet végponthoz kötni.

A Pp. 270. §-ának (2) bekezdése és a 275. §-ának (2) bekezdése alapján a Kúria azt vizsgálta, hogy a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott része a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okokból jogszabálysértő-e.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

Az alperes a felülvizsgálati kérelemben a jogerős ítéletnek a járadékfizetésre vonatkozó részét támadta. Arra helyesen utalt, hogy a nem vagyoni kártérítés iránti kereset tekintetében a károsultat ért hátrányt egészében és egységesen kell értékelni, és a bíróságnak kell eldöntenie, hogy a kártérítés két módja, az összegű kártérítés és a járadék közül melyik alkalmasabb a károsultat ért nem vagyoni hátrány csökkentéséhez vagy kiküszöböléséhez [Ptk. 355. § (1) és (4) bekezdés]. Az alperes által vitatott járadék azonban vagyoni kár igény. A másodfokú bíróság az ítélete indokolásában helyesen tartotta alaptalannak az alperesnek azt az álláspontját, amely szerint a járadék a nem vagyoni kártérítés körébe tartozó követelés. Nincs szó ugyanannak az igénynek kétszeres értékeléséről, illetőleg az anyagi jogerő szabályának megsértéséről. A bíróság a jogerős ítéletben a

járadékigényt azért tartotta részben alaposnak, mert a baleset miatt bekövetkezett sérülésekből eredő maradványállapot figyelembevételével a felperes a sebészi munkáját 20%-os mértékű fokozott erőfeszítéssel tudja ellátni. A bíróság azt vette figyelembe, hogy a felperes a megmaradt munkaképessége mellett, az azt meghaladóan elért jövedelme egy részét rendkívüli munkateljesítménnyel éri el és ezért a járadék megilleti. Ha a balesetet szenvedett személy baleset utáni keresete meghaladja a megmaradt munkaképességének megfelelő kereset összegét, a rendkívüli munkateljesítménnyel elért előny őt illeti meg, a rendkívüli munkateljesítménnyel elért jövedelem nem szolgálhat a károkozó javára. A Ptk. 356. §-a (1) és (3) bekezdésének egybevetéséből az következik, hogy járadék megállapítására akkor is sor kerülhet, ha a jövedelem azért nem csökken, mert a károsult a károsodása ellenére éri el rendkívüli munkateljesítménnyel a korábbival azonos jövedelmét, így önmagában a „keresetcsökkenés” hiányára és ezzel összefüggésben az anyagi és eljárásjogi szabályok megsértésére az alperes tévesen hivatkozott. A bíróság a rendkívüli munkateljesítményt az igazságügyi orvosszakértői vélemény alapján jól értékelte, a felperes közrehatására tekintettel megállapított járadék megváltoztatására, elutasítására a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott jogszabálysértések miatt nincs alap. Az első- és a másodfokú ítéletben a bíróság nem rendelkezett arról, hogy a felperes élete végéig köteles az alperes a járadék megfizetésére. A járadékfizetési kötelezettséget általában véghatáridő nélkül kell megállapítani, a jogerős ítélet meghozatala után az értékelte körülmények megváltozása esetén a járadék módosítása (megszüntetése) kérhető [Pp. 230. § (1) bekezdés].

A kifejtettekre tekintettel a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott része a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okok miatt nem jogszabálysértő, ezért azt a Kúria a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése szerint tárgyaláson kívül meghozott határozatával a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A Pp. 270. §-ának (1) bekezdése szerint alkalmazott Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte a felülvizsgálati eljárásban pervesztes alperest a felperes felülvizsgálati eljárási költségének a megfizetésére.

Budapest, 2014. március 17.

Dr. Havasi Péter s.k. a tanács elnöke, Dr. Udvary Katalin s.k. előadó bíró, Dr. Almásy Mária s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

kúriai tisztviselő
HM